

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК
УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА
УКРАЇНИ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

**ДОУКОМПЛЕКТУВАННЯ
ФОНДІВ БІБЛІОТЕК ОСВІТЯНСЬКОЇ МЕРЕЖІ
МОН УКРАЇНИ ТА НАПН УКРАЇНИ**

Методичні рекомендації

Київ

2010

*Затверджено Вченою радою
Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені
В. О. Сухомлинського
Протокол №13 від 24 грудня 2010 р.*

Упорядник ***Н. С. Плужнікова***, зав. відділу наукового комплектування фондів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Науковий редактор ***І. Г. Лобановська***, в. о. заступника директора з науково-бібліотечної роботи ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Доукомплектування фондів бібліотек освітянської мережі МОН України та НАПН України : метод. рек. / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. Н. С. Плужнікова ; наук. ред. І. Г. Лобановська]. – Київ : [б. в.], 2010. – 24 с.

Методичні матеріали містять рекомендації щодо доукомплектування фондів бібліотек освітянської галузі України, підпорядкованих Міністерству освіти і науки України та Національній академії педагогічних наук України.

Рекомендації розраховані на бібліотечних працівників, які займаються комплектуванням та доукомплектуванням фондів освітянських бібліотек, створюючи єдиний галузевий інформаційний ресурс України.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

ББК	– бібліотечно-бібліографічна класифікація
ВНЗ	– вищий навчальний заклад
ДК	– дистриб'юторська компанія
ДНПБ України	
ім. В. О. Сухомлинського	– Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О.Сухомлинського
ДП	– Державне підприємство
ДСТУ	– Державний стандарт України
ЗОШ	– загальноосвітня школа
МОН України	– Міністерство освіти і науки України
НАПН України	– Національна академія педагогічних наук України
ОФ	– обмінний фонд
УДК	– універсальна десяткова класифікація
Ч/з	– читальний зал

ЗМІСТ

Список скорочень	3
Зміст	4
Вступ	5
I. Комплектування фонду	7
II. Доукомплектування фонду	9
III. Картотека дезидерат	11
IV. Джерела доукомплектування	13
Додаток 1. Зошит обліку незадоволеного попиту	15
Додаток 2. Картка для доукомплектування видань за темою	16
Додаток 3. Картка для доукомплектування конкретного видання	16
Додаток 4. Список бібліотек, які мають обмінні фонди (вибірково)	17
Література	22

Вступ

Мережа освітянських бібліотек України – це сукупність спеціальних педагогічних бібліотек, бібліотек-структурних підрозділів освітянських установ та організацій і бібліотек навчальних закладів усіх типів і рівнів акредитації, підпорядкованих Міністерству освіти і науки (МОН) України, місцевим органам управління освітою та Національній академії педагогічних наук (НАПН) України [9]. До неї належать: Львівська обласна науково-педагогічна бібліотека, Миколаївська міська наукова педагогічна бібліотека, спеціальні педагогічні бібліотеки наукових установ НАПН України, інститутів післядипломної педагогічної освіти, методичних кабінетів районних (міських) відділів освіти, ВНЗ I–IV р. а. педагогічного та інженерно-педагогічного профілю, професійно-технічних, загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів [9]. Головною бібліотекою мережі є Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського), яка здійснює організаційно-методичне керівництво бібліотеками освітянської галузі. На неї покладено завдання щодо формування національного галузевого інформаційного ресурсу України з питань педагогіки, психології та бібліотечно-інформаційного обслуговування наукових, науково-педагогічних та управлінських кадрів, учителів, студентів, учнів та інших користувачів, що потребують професійної інформації [9].

Основною метою мережі освітянських бібліотек України є науково-інформаційне забезпечення інноваційного розвитку педагогічної науки і освіти, основними завданнями – формування

національного галузевого інформаційного ресурсу, створення й розвиток системи інформаційного забезпечення фахових потреб науковців, практиків, студентів, учнів та інших користувачів, які потребують інформації на різних етапах здобуття й удосконалення знань і умінь у навчально-виховному процесі.

У контексті науково-дослідної роботи «Теоретичні засади формування всеукраїнського інформаційного ресурсу з питань психолого-педагогічної науки і освіти на базі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського» (науковий керівник – кандидат історичних наук, старший науковий співробітник, Заслужений працівник культури України, директор ДНПБ України ім. В.О.Сухомлинського Павла Іванівна Рогова) були розроблені методичні рекомендації з доукомплектування фондів освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

У межах наукового дослідження фахівці відділу наукового комплектування фонду ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського опрацювали наукові праці, що розкривають теоретичні, методичні та організаційні засади формування інформаційних ресурсів, зокрема шляхом доукомплектування фондів бібліотек. Вивчення джерельної бази, а саме праць таких учених, як М. П. Васильченко [3], Т. А. Петрової [8], Ю. М. Столярова [16] та інших засвідчило, що загальні теоретичні та практичні питання щодо доукомплектування фондів бібліотек розглядаються у контексті розвитку глобальних інформаційних процесів, методології корпоративного документообігу, пошуку нових джерел комплектування. З питань саме доукомплектування матеріалів дуже мало, інформація розпорошена. Методичних рекомендацій, як окремого виду

документа, виявлено не було. Тому на основі теоретичної бази питання та практичного досвіду роботи в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського було розроблено дані методичні рекомендації.

Мета означених рекомендацій – надання методичної допомоги з питань доукомплектування фондів освітянським бібліотекам усіх типів і видів шляхом представлення сконцентрованої інформації із вищезазначеного питання, оскільки близько 50% працівників бібліотек не мають фахової освіти і недостатньо обізнані з цього питання.

I. Комплектування фонду

Комплектування фонду – це процес створення та поповнення фонду документів бібліотеки або інформаційного центру відповідно до їх завдань [6]. Комплектування бібліотечного фонду – складний, безперервний і багатоаспектний процес, який залежить як від внутрішніх, так і від зовнішніх умов: видавничої політики, цін на друковану продукцію, вартості посередницьких послуг, державних бюджетних асигнувань тощо. Тісно пов'язане книгопостачання і з діяльністю самих бібліотек: їхньою реакцією на ситуацію в державі та світі, урахуванням маркетингових досліджень у політиці формування й розкриття фондів, виконанням поточних і стратегічних завдань, а також із налагодженням ділових стосунків із місцевою громадою та органами місцевого управління. Складність вирішення проблеми своєчасного і повноцінного поповнення документами бібліотечних фондів зумовлена занепадом системи державного централізованого книгорозповсюдження, відсутністю взаємодії між

видавничою, книготорговельною та бібліотечною галузями, незадовільним інформуванням про нові видання в Україні [15], а також постійним недофінансуванням комплектування бібліотек.

Чинний в Україні ДСТУ 2394-94 «Комплектування фонду, бібліографічний опис, аналіз документів. Терміни та визначення» розрізняє три основні види комплектування: поточне, доукомплектування і ретроспективне.

Поточне комплектування визначається стандартом як систематичне комплектування фонду бібліотеки новими виданнями [6]. Об'єктом поточного комплектування є нові видання всіх типів і видів українською, російською та іноземними мовами на різних носіях інформації, які бібліотека має придбати оперативно, з належною повнотою і в достатній кількості. Поточне комплектування здійснюється через видавництва, книгарні, передплатні агентства шляхом відбору необхідних видань з видавничих каталогів і прайсів та їх замовлення у видавців. Придбання документів за бюджетні кошти здійснюється згідно з Законом України «Про здійснення державних закупівель». Цей Закон застосовується до всіх замовників та закупівель товарів, робіт і послуг, які повністю або частково здійснюються за рахунок державних коштів, за умови, якщо вартість предмету закупівлі дорівнює або перевищує 100 тисяч гривень. Замовник здійснює закупівлю шляхом застосування процедури запиту цінових пропозицій щодо товарів і послуг, для яких існує постійно діючий ринок, якщо вартість товарів не перевищує 200 тисяч гривень. Якщо сума перевищує 200 тисяч – проводиться процедура відкритих торгів [12]. При виділенні на комплектування коштів до 100 тисяч гривень, процедура закупівлі не проводиться.

Тематика комплектування визначається переліком навчальних дисциплін, що викладаються в навчальному закладі та галузевою відповідністю тематиці наукових досліджень установ, зокрема структурних підрозділів НАПН України. Комплектування фонду підручників здійснюється відповідно до системи книгопостачання, створеної за рішенням колегії Міністерства освіти України від 26.01.1994 р. №20/1-1-20 згідно з рознарядкою [2].

Доукомплектування, за вищезазначеним стандартом, – це виявлення й поповнення прогалин поточного комплектування, а **ретроспективне комплектування** – це комплектування фонду виданнями за минулі роки [6].

II. Доукомплектування фонду

Доукомплектування – це різновид поточного комплектування, який полягає у відборі та поповненні наявного фонду документами, зовсім відсутніми в бібліотеці або наявними в недостатній кількості новими примірниками документів [1]. Необхідність доукомплектування пов'язана з наявністю лакун у комплектуванні, з появою нового контингенту користувачів, нових тем у наукових розробках, що призводить до появи запитів на матеріали, в яких раніше не було потреби. З огляду на постійне недофінансування процесу поточного комплектування бібліотек на сьогодні значно підвищується роль доукомплектування фонду, що здійснюється паралельно з поточним.

Мета доукомплектування – ліквідація прогалин (лакун) у комплектуванні, що виникли з тих або інших причин [3].

Прогалини у фонді виявляються такими основними методами:

- перегляд та аналіз зношених документів у фонді бібліотеки для визначення необхідності їх заміни новими аналогічними виданнями;
- аналіз документів, загублених читачами, для визначення необхідності їх повторного придбання;
- облік та аналіз незадоволених запитів читачів, а також їхніх пропозицій щодо придбання необхідних документів, відсутніх у фонді;
- аналіз бібліографічних посібників, таких як «Літопис книг», «Нові видання України» та ін., випуск яких здійснює Книжкова палата України імені Івана Федорова;
- перегляд інформаційних бібліографічних списків та баз даних документів обмінних фондів, які створюються національними, державними, центральними бібліотеками централізованих бібліотечних систем на основі відомостей, одержаних від бібліотек своїх регіонів;
- перегляд рекламної інформації, розміщеної в книгах, періодичних виданнях, на сайтах видавництв, електронних книжкових магазинів тощо.

Виявлення прогалин у фонді та подальше його доукомплектування шляхом обліку відмов користувачам та їхніх пропозицій заслуговує на особливу увагу. Незалежно від причини відмови, невиконані запити обов'язково фіксуються в зошитах обліку незадоволеного попиту (*додаток 1*), а потім оформляються на каталожних картках із повним бібліографічним записом, де зазначається необхідна кількість примірників, і передаються комплектатору.

Для проведення аналізу показчиків Книжкової палати України імені Івана Федорова необхідно регулярно їх переглядати з метою визначення необхідних для фонду бібліотеки документів. Відібрані видання звіряються з абетковим каталогом бібліотеки на предмет їх наявності в книгозбірні. Відомості про необхідні для доукомплектування документи оформляються на каталожних картках і передаються комплектатору.

III. Картотека дезидерат

Для забезпечення якісного і своєчасного процесу придбання відсутніх документів комплектатор створює картотеку дезидерат. **Дезидерата** – це видання, необхідне бібліотеці, що розшукується для заповнення прогалини у книжковому фонді, заміни дефектних примірників або придбання дублета цінного видання та видання, що користується підвищеним попитом [5].

Картотека дезидерат – це картотека документів, відсутніх у фонді (або наявних в недостатній кількості примірників), незамовлених або не отриманих у процесі поточного комплектування. Вона складається на основі відмов, вивчення складу єдиного фонду, виявлення лакун у фонді за проаналізованими запитами користувачів.

Комплектатор перевіряє запис в абетковому каталозі, враховує кількість читацьких запитів і можливість внутрішньосистемного обміну. По кожному відмовленню ухвалюється рішення й здійснюється пошук документа в бюлетенях обмінних фондів (ОФ) бібліотек, тематичних планах видавництв, прайс-листах книготорговельних організацій. До картотеки дезидерат включаються картки лише на ті документи, які дійсно потрібні бібліотеці. У першу

чергу це видання, що відповідають профілю комплектування книгозбірні. Включаються до картотеки і найбільш цінні документи, списані з різних причин, але вкрай необхідні користувачам [8, 16]. Картотека дезидерат організовується за класифікаційною системою, прийнятою в бібліотеці (УДК, ББК тощо). Якщо доукомплектування пов'язане з появою нового контингенту користувачів або нових тем у наукових розробках, що призвело до появи тематичних запитів на матеріали, в яких раніше не було потреби, то на картці (*додаток 2*) вказуються такі відомості:

- тема документа;
- тип документа;
- вид документа;
- сигли структурних підрозділів, яким необхідне дане видання;
- необхідна кількість примірників;
- джерело постачання;
- дата замовлення.

Якщо ж доукомплектувати необхідно конкретну книгу, на картці замість теми, типу і виду документа робиться його бібліографічний запис (*додаток 3*).

Усе це дозволяє зібрати воєдино дані, на підставі яких можливо доукомплектувати єдиний фонд бібліотеки. Пошук необхідних видань нерідко триває роками, тому картотека носить постійний характер. Її необхідно регулярно переглядати, залишаючи картки лише на потрібні видання. Оскільки картотека доукомплектування досить повно відображає лакуни єдиного фонду, її слід використовувати при замовленні нових видань та при опрацюванні

списків обмінно-резервних фондів. Картка з картотеки вилучається тоді, коли видання надійде до фонду бібліотеки або в даному виданні відпаде необхідність.

IV. Джерела доукомплектування

Основними джерелами доукомплектування є:

- обмінні фонди бібліотек;
- книготорговельна мережа;
- благодійні внески;
- дари авторів, користувачів, організацій;
- репрографічне відтворення документу у випадках, визначених Законом України «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права» ст.21 – 24 [10].

У сучасних умовах недостатнього та нестабільного фінансування більшості бібліотек України обмінні фонди залишаються одним із найважливіших джерел документопостачання. Обмінні фонди (ОФ) – це фонди бібліотек, які використовуються для обміну, безкоштовної передачі та реалізації документів [7]. Вони багатогалузеві за змістом, мають у своєму складі дублетні та непрофільні для даної книгозбірні видання (книги, періодичні та продовжувані видання, документи на електронних носіях тощо) і хронологічними рамками не обмежуються. Обмінний фонд відокремлений від основного фонду, на баланс бібліотеки-фондоутримувача не береться та не використовується для обслуговування користувачів. ОФ є значним потенціалом у процесі формування та якісного поліпшення складу наявних фондів

книгозбірень України. На жаль, далеко не всі бібліотеки мають можливість створювати обмінні фонди, але всі вони можуть поповнювати свої книжкові зібрання з наявних ОФ національних, державних і відомчих бібліотек (додаток 4).

Придбання книг у книготорговельній мережі здійснюється як за рахунок бюджетних, так і за позабюджетні кошти та кошти, одержані за платні послуги, що надає бібліотека [4; 11].

Отримання літератури в дар передбачає безоплатну передачу бібліотекам документів, яка може супроводжуватися певними зобов'язаннями і передбачає право одержувача на відмову [6].

Репрографія – це процес і технічні засоби *репродукування* (копіювання) документів за допомогою променевої енергії [13].

Репродукування – процес одержання нових примірників документів шляхом створення їхніх копій із застосуванням фото-, електрокопіювальної та іншої апаратури [14]. Допускається без згоди автора або іншої особи, яка має авторське право, репрографічне відтворення одного примірника твору бібліотеками та архівами, діяльність яких не спрямована прямо або опосередковано на одержання прибутку за умов, визначених Законом України [10].

Систематичне доукомплектування допомагає бібліотекам забезпечити належну повноту фонду та придбавати цінні видання, що має велике значення для повноцінного задоволення інформаційних потреб користувачів і сприяє створенню єдиного галузевого інформаційного ресурсу бібліотек освітянської галузі України.

Зошит обліку незадоволеного попиту

Дата	№ з/п	Автор	Назва	Відділ фонду за галузями знань	Кому відмовлено (із зазначенням № читацького квитка)	Причини відмовлення (немає в бібліотеці, видано, інші)	Заходи, здійснені для ліквідації відмовлення

Додаток 2

Тема: *Дошкільна освіта*

Тип: *наукові видання, видання для ЗОШ, ВНЗ I-IV р. а., довідкові видання.*

Вид: *книги, брошури, періодичні видання, мультимедійні документи, документи на електронних носіях.*

Структурний підрозділ: *ч/з*

Кількість прим: *4.*

Джерело постачання: *ДК «Самміт-книга»*

Дата замовлення: *01.10.2010 р.*

Додаток 3

Плохій З. П.

Формування у дітей дошкільного віку екологічної культури : (теорет. та метод. аспекти) : монографія / З. П. Плохій. – К. : Персонал, 2010. – 319 с.

Структурний підрозділ: *ф 1, ч/з*

Кількість прим: *2*

Джерело постачання: *ВД «Персонал»*

Дата замовлення: *12.12.2010 р.*

**СПИСОК БІБЛІОТЕК, ЯКІ МАЮТЬ ОБМІННІ ФОНДИ
(вибірково)**

1. Бібліотека Бердянського державного педагогічного університету (71110, Запорізька обл., м. Бердянськ, вул. Шмідта, 4; e-mail: center@gobius);
2. Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (21100, Вінницька обл., м. Вінниця, вул. Острозького, 32; e-mail: vsru-lib@mail.ru);
3. Бібліотека Волинського національного університету імені Лесі Українки (43021, Волинська обл., м. Луцьк, вул. Винниченка, буд. 30а; e-mail: svv@univer.lutsk.ua);
4. Бібліотека Глухівського національного педагогічного університету ім. О. П. Довженка (41400, Сумська обл., м. Глухів, вул. Києво-Московська, 24; e-mail: lib@gdpu.sumy.ua);
5. Бібліотека Дрогобицького державного педагогічного університету імені І. Франка (82100, Львівська обл., м. Дрогобич, вул. Лесі Українки, 2; e-mail: administrator@drohobych.net);
6. Бібліотека Закарпатського державного університету (88015, Закарпатська обл., м. Ужгород, вул. Заньковецької, 89; e-mail: zakdubiblioteka@mail.ru);
7. Бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету імені І. Огієнка (32300, Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський, вул. Огієнка, 61; e-mail: biblioteka@kpdu.kr.km.ua);
8. Бібліотека Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка (36003, Полтавська обл.,

- м. Полтава, вул. Остроградського, 2; e-mail: kniga_pdpu@ukr.net);
9. Бібліотека Сумського державного університету (40007, м. Суми, вул. Римського-Корсакова, 2; e-mail: kanc@sumdu.edu.ua);
 10. Бібліотека Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (46027, Тернопільська обл., м. Тернопіль, вул. М. Кривоноса, 2; e-mail: library@tnpu.edu.ua);
 11. Бібліотека Херсонського державного університету (73000, Херсонська обл., м. Херсон, вул. 40-річчя Жовтня, 27; e-mail: inna@ksu.kherson.ua);
 12. Волинська державна обласна універсальна бібліотека імені Олени Пчілки (43021, м. Луцьк, вул. Шопена, 11; e-mail: info@ounb.lutsk.ua);
 13. Державна бібліотека України для юнацтва (03127, м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, 122; e-mail: inform@4uth.gov.ua);
 14. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (04060, м. Київ-60, вул. М. Берлинського, буд. 9; e-mail: dnrb@i.ua);
 15. Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека (49006, м. Дніпропетровськ, вул. Савченко, 10; e-mail: library@libr.dp.ua);
 16. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека (88018, м. Ужгород, пр. Свободи, 16; e-mail: libr@email.uz.ua);
 17. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. С. Стефаника (79000, м. Львів, вул. Стефаника, 2; e-mail: library@lsl.lviv.ua);

18. Миколаївська науково-педагогічна бібліотека (54001, м. Миколаїв, вул. Адміральська, 31; e-mail: info@library.mk.ua);
19. Наукова бібліотека Дніпропетровського національного університету імені О. Гончара (49010, м. Дніпропетровськ, вул. Казакова, 8; e-mail: librarydnu@gmail.com);
20. Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (01601, м. Київ-33, МСП, вул. Володимирська, 58; e-mail: info@libcc.univ.kiev.ua);
21. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені І. Франка (79601, м. Львів, вул. Драгоманова, буд. 5; e-mail: libf@libr.franko.lviv.ua);
22. Наукова бібліотека Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (01030, м. Київ, вул. Пирогова, 9; e-mail: lib-npu@ukr.net);
23. Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» (04655, м. Київ, вул. Сковороди, 2; e-mail: library@ukma.kiev.ua);
24. Наукова бібліотека Одеського національного університету імені І. І. Мечникова (65082, Одеса, вул. Преображенська, 24; e-mail: adm@libonu.od.ua);
25. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (76000 м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57; e-mail: pnu-lib@rambler.ru);
26. Наукова бібліотека Ужгородського національного університету (88000, м. Ужгород, вул. Капітульна, 9, Закарпатська обл.; e-mail: library@univ.uzhgorod.ua);

27. Наукова бібліотека Української інженерно-педагогічної академії (61003, Харків–3, вул. Університетська, 16, Бібліотека УПА (корпус 2); e-mail: biblioteka@uipa.kharkov.ua);
28. Наукова бібліотека Хмельницького національного університету (29016, м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 110/1; e-mail: library@mailhub.tup.km.ua);
29. Наукова бібліотека Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (18031, м. Черкаси, бульвар Шевченка, 81; e-mail: sic@cdu.edu.ua);
30. Наукова бібліотека Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка (14013, м. Чернігів, вул. Гетьмана Полуботка, 53; e-mail: lib@chgu.sp.ua);
31. Науково-технічна бібліотека Вінницького національного технічного університету (21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, буд. 95; e-mail: vstu@vstu.vinnica.ua);
32. Науково-технічна бібліотека Національного університету «Львівська політехніка» (79000, м. Львів, МСП, вул. Професорська, 1; e-mail: ntb@lp.edu.ua);
33. Національна бібліотека України для дітей (03190, Київ-190, вул. Баумана, 60; e-mail: library@chi.kiev.ua);
34. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського (03039, м. Київ, проспект 40-річчя Жовтня, 3; e-mail: library@nbuv.org.ua);
35. Національна історична бібліотека України (01601 м. Київ-601, вул. Лаврська, 5, корп. 24; e-mail: dibu_kiev@ukr.net);

36. Національна парламентська бібліотека України (01001, м. Київ, вул. Грушевського, 1; e-mail: nit@nplu.org);
37. Одеська національна ордена Дружби народів наукова бібліотека імені О. М. Горького (65023, м. Одеса, вул. Пастера, буд. 13; e-mail: ognb@ukr.net);
38. Одеська обласна універсальна наукова бібліотека імені М. Грушевського (65045, м. Одеса, вул. Троїцька, 49/51; e-mail: oounb@ukr.net);
39. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка (61003, м. Харків, провулок Короленка, 18; e-mail: info@korolenko.kharkov.com);
40. Харківська обласна універсальна наукова бібліотека (61003, м. Харків, вул. Кооперативна, 13; e-mail: office@library.kharkov.ua);
41. Херсонська обласна універсальна бібліотека імені О. Гончара (73000, м. Херсон, вул. Дніпропетровська, 2; e-mail: admin@lib.kherson.ua);
42. Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека імені Миколи Островського (29000, м. Хмельницький, вул. Театральна, 28; e-mail: library@ounb.km.ua);
43. Центральна Наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (61077, м. Харків, майдан Свободи, 4; e-mail: cnb@univer.kharkov.ua);
44. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека імені М. Івасюка (58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47; e-mail: library@sacura.net).

ЛІТЕРАТУРА

1. *Библиотечное дело* : терминолог. слов. // сост.: И. М. Сулова, Л. Н. Уланова ; Гос. б-ка СССР им. В. И. Ленина. – М. : Книга, 1986. – 224с.

2. Білодід, Л. І. Пошук нових шляхів комплектування бібліотеки / Л. І. Білодід // Шкіл. б-ка. – 2007. – № 11. – С. 31–35.

3. Васильченко, М. П. Бібліотечні фонди : навч. посіб. / М. П. Васильченко, Н. М. Кушнарєнко, В. А. Мільман. – Х. : Основа, 1993. – С. 59–83.

4. Гудімова, Н. Використання позабюджетних коштів для поповнення бібліотечних фондів: досвід, проблеми // Бібл. планета. – 2003. – № 1. – С. 27–29.

5. *Дезидерата* // Книговедение : энциклопед. слов. / ред. кол.: Н. М. Сикорский (глав. ред.), О. Д. Голубева, А. Д. Гончаров и др. – М., 1982. – С. 166.

6. ДСТУ 2394-94. Комплектування фонду, бібліографічний опис, аналіз документів : терміни та визначення : вид. офіц. / Держ. стандарт України. – К. : Держстандарт України, [1994]. – 89 с.

7. *Інструкція про організацію та порядок обміну, перерозподілу і розповсюдження документів серед бібліотек України через систему обмінних фондів* : затв. наказом М-ва культури і мистец. України від 23.03.2005 р. № 152 // Документні ресурси бібліотек : (законодавчі, інструктивно-регламентуючі та методичні матеріали) / М-во культури і мистец. України, Нац. парламент. б-ка України. – К., 2005. – С. 75–81.

8. Петрова, Т. А. Библиотечный фонд : учеб.-метод. пособие / Т. А. Петрова. – М. : Либерейя-Бибинформ, 2007. – 192 с.

9. *Положення* про мережу освітянських бібліотек Міністерства освіти і науки України та Академії педагогічних наук України : затв. наказом М-ва освіти і науки України та Акад. пед. наук України від 30.05.2003 р. №334/31 // Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2003. – № 21. – С. 27–32.

10. *Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права»* [Електронний ресурс] : Закон України від 11 лип. 2001 р. № 2627-III. – Електор. дані. – К., 2001. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2627-14>. – Назва з екрана.

11. *Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися закладами культури і мистецтв, заснованими на державній та комунальній формі власності* [Електронний ресурс] : постанова Каб. Мін. України від 05.06.1997 р. № 534. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=534-97-%EF>. – Назва з екрана.

12. *Про здійснення державних закупівель* : Закон України від 1 черв. 2010 р. №2289-VI // Офіц. вісн. України. – 2010. – № 49. – Ст. 1603.

13. *Репрографія* // Словник книгознавчих термінів / В. Я. Буран, В. М. Медведєва, Г. І. Ковальчук, М. І. Сенченко. – К.: Кн. Палата України, 2003. – С. 129.

14. *Репродукування* // Словник книгознавчих термінів / В. Я. Буран, В. М. Медведєва, Г. І. Ковальчук, М. І. Сенченко. – К.: Кн. Палата України, 2003. – С. 129.

15. *Рогова, П.* Інформаційна підтримка освітянської галузі / П. Рогова // Ліцейна освіта в Україні: реалії і перспективи розвитку :

практично-зорієнтований зб. / за ред. Г. С. Сизоненко. – К., 2002. – С. 197–202.

16. *Столяров, Ю. Н.* Библиотечный фонд : учебник / Ю. Н. Столяров. – М. : Кн. палата, 1991. – 271 с.